

Forsyningsikkerhed og samfundsøkonomi

Gennem de sidste 20 år er det lykkedes Danmark at afvikle landets store afhængighed af importeret energi. I de nærmeste år vil indvindingen af olie og naturgas fra de danske felter bidrage positivt til handelsbalancen.

Energi 21 skal bidrage til, at Danmarks høje selvforsyningsgrad bevares på længere sigt. De mest effektive midler til at opnå dette er dels en kraftig indsats for at fremme energibesparelser og -effektivisering og dels en øget omlægning til vedvarende energi.

Der er i dag skabt danske industrielle og videnskabelige styrkepositioner på områder som vindkraft, energiudstyr, kulfyrings- og rensningsteknologi og kraftvarmeteknologi. Regeringen ønsker at bevare og videreudvikle disse og nye styrkepositioner gennem en bevidst kobling mellem energipolitikken, forskningen og den teknologiske udvikling. Denne kobling skal yderligere intensiveres, og samarbejdet mellem erhvervslivet, energisektoren og myndighederne skal udbygges.

Regeringen vil i denne forbindelse arbejde for, at Danmark udvikler bæredygtige teknologier og løsninger, som kan markedsføres internationalt og vinde udbredelse i indsatsen over for klimaforandringer og ressourceknaphed. Derfor lægger regeringen vægt på, at handlingsforslagene i Energi 21 skal ses i en international sammenhæng, hvor de omfattende danske miljøstøtteprogrammer til Østeuropa og den tredje verden spiller en væsentlig rolle.

Regeringen lægger vægt på, at prioriteringen af Energi 21 bygger på et godt miljømæssigt købmændskab. Det gælder med andre ord om at sikre »mest miljø for pengene«. Derfor skal de teknologiske landvindinger, som danske virksomheder opnår, kunne anvendes i indsatsen over for Østeuropa og den tredje verden.

3. Handlingsprogrammets hovedindhold

Handlingsprogrammet i Energi 21 indeholder en række hovedindsatsområder, der er centrale for at præge den fremtidige udvikling.

Nye rammer for el- og varmesektoren

Fremtidens krav til el- og varmesektoren er, at miljøbelastningen skal reduceres væsentligt. En sådan reduktion vil kun kunne gennemføres

ved hjælp af en målbevidst indsats på både forbrugs- og forsyningssiden.

Der vil blive stillet krav om omfattende el- og varmebesparelser, og der vil blive stillet krav om et energisystem, hvor mulighederne for samproduktion af el og varme udnyttes maksimalt. Desuden skal brændselsforsyningerne gradvis omstilles fra kul som det dominerende brændsel til en større forsyning med naturgas og vedvarende energi.

Udviklingen i el- og varmesektoren netop i disse år er nået til et punkt, som gør, at tiden nu er moden til et større reformarbejde. Internationalt er udviklingen i fuld gang. Handel med el og gas på tværs af landegrænser tager nye former, mens energiselskabernes ejer- og allianceforhold udvikler sig. Danske forhandlingsresultater i EU giver ydermere gode muligheder for at sikre miljøhensynet i el- og varmesektoren fremover.

Nationalt er der to omstændigheder, som gør tidspunktet for reformarbejdet gunstigt. For det første udløber kraftværkernes bevillinger til produktion og transmission med tilhørende forsyningspligt m.v. i starten af 1998, hvorfor en afklaring skal være sket i 1997. For det andet hersker der usikkerhed om mulighederne for spekulation i de indre økonomiske værdier i de danske el-selskaber i et liberaliseret marked.

Arbejdet med reformeringen af den danske el- og varmesektor foregår i to etaper. I første omgang har regeringen samtidig med Energi 21 fremlagt ændringsforslag til elforsyningsloven. Lovforslaget skal åbne op for en reguleret konkurrence i elsektoren i overensstemmelse med de muligheder for at varetage miljøhensyn, som der blandt andet på dansk foranledning er opnået enighed om i EU-drøftelserne. I lovforslaget klarlægges betingelserne for tredjepartsadgang, definitionen af systemoperatører i det danske system samt sikring af de offentlige forpligtelser. Denne afklaring skal blandt andet medvirke til at sikre elforsyningens fortsatte prioritering af kraftvarme og vedvarende energi.

Med Energi 21 iværksætter regeringen i anden omgang et arbejde, der sigter mod en sammenhængende reform af de lovmæssige og økonomiske rammer for den danske el- og varmesektor. Reformen skal skabe en helhed af økonomiske, reguleringsmæssige og organisatoriske rammer for løsningen af fremtidens opgaver. Eventuel lovgivning vil blive fremlagt i 1997.